

Kooperatinės bendrovės ARKU kredito unijos paskolų komiteto 2020 m. veiklos

Ataskaita

Kooperatinės bendrovės ARKU kredito unijos (toliau – kredito unija) paskolų komitetą sudaro trys nariai: komiteto pirmininkas Julija Stankutė, nariai Giedrė Janušauskė ir Tomas Degutis. Šie nariai buvo išrinkti 2018-10-24 įvykusiame neeiliniame pakartotiniame narių susirinkime ketverių metų kadencijai.

Paskolų komitetas savo veikloje vadovaujasi LR Kredito unijų įstatymu, Kooperatinės bendrovės ARKU kredito unijos įstatais, visuotinio narių susirinkimo, valdybos nutarimais, patvirtintu paskolų komiteto darbo reglamentu, kreditų suteikimo ir administravimo, Fizinio/juridinio asmens kreditingumo nustatymo, Kreditų pagal priemonę VSF išdavimo ir administravimo, garantijų suteikimo tvarkomis, paskolų vertinimo ir specialiujų atidėjinių (atidėjimų) paskoloms sudarymo taisyklėmis, skolinimo kredito unijos vadovams ir su vadovais artimais ryšiais susijusiais asmenimis.

Paskolų komitetas 2020 m. posėdžiavo 72 kartus. Posėdžių metu buvo nagrinėjami paskolų prašymai, vertinamas paskolai užtikrinti įkeičiamas turtas, tvirtinami finansinės būklės (kreditingumo) įvertinimai, paskolų palūkanų dydžio nustatymai, svarstyti įvairūs kreditų gavėjų prašymai, susipažįstama ir taikomos atnaujintos tvarkos ir taisyklės.

Per 2020 m. paskolų komitetui buvo pateiktos svarstyti 75 fizinių ir juridinių asmenų registruotos paraiškos. Pritarta 70 kreditų paraiškoms iš jų: 25 fiziniams ir 45 juridiniams asmenims. Kredito gavėjams buvo iškeltos sąlygos, kurias įvykdžius, ir patvirtinus valdybai, paskolos buvo išduotos.

2020 m. gruodžio mėn. 31 d. duomenimis kredito unija turėjo 280 kredito gavėjus iš kurių: 173 fiziniai ir 107 asocijuoti nariai. Iš viso kredito gavėjai turėjo 329 kreditus iš jų: fizinių asmenų 209 sąskaitos, juridinių asmenų 120 sąskaitų.

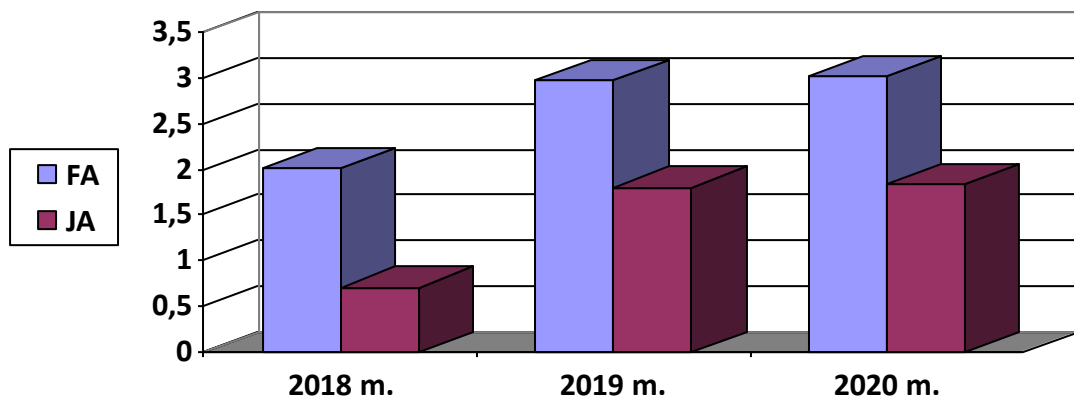
Paskolų portfelis 2020 m. gruodžio mėn. 31 d. buvo 4 mln. 914 tūkst. Eur. Fizinių asmenų (FA) kreditai sudarė 3 mln. 33 tūkst., o juridinių asmenų (JA) 2 mln. 487 tūkst. Iš šių juridinių asmenų kreditų 606 tūkst. Sudaro kreditai pagal priemonę „*Paskolos labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusiems verslams*“, kurie finansuojami iš valstybės lėšų todėl į kredito unijos turtą neskaičiuojami.

Paskolų portfelis lyginant su 2019 m. padidėjo neženkliai 1,85 proc. t. y. 89 tūkst. Eur. Mažam kreditų portfelio augimui įtakos turėjo kredito unijos žemas pirmo pusmečio likvidumas bei pasaulinė pandemija dėl COVID-19. Per pandemiją Lietuvos bankas sugriežtino kreditingumo vertinimą, fiziniai asmenys neteko dalies pajamų, o verslas susidūrė su sunkumais. Naujų verslų sumažėjimas matomas ir lyginant kredito unijos išduotus VSF2 kreditus, kurių 2019 m. buvo 51 vnt., šias metais 20 vnt.

Kreditai fiziniams asmenims padidėjo 44 tūkst. Eur., juridiniams asmenims eliminavus kreditus išduotus iš valstybės lėšų (606 tūkst. Eur) 38 tūkst., kredito kortelių ir kredito linijų įsipareigojimai išaugo 7 tūkst. Eur. Apačioje pateikiamoje lentelėje kreditai išduoti iš valstybės lėšų neatvaizduojami. Nuo šių kreditų kredito unija neuždirba nei palūkanų pajamų nei delspinigių.

Metinis paskolų portfelio augimas nuo 2018 m. matomas pateikiamoje lentelėje.

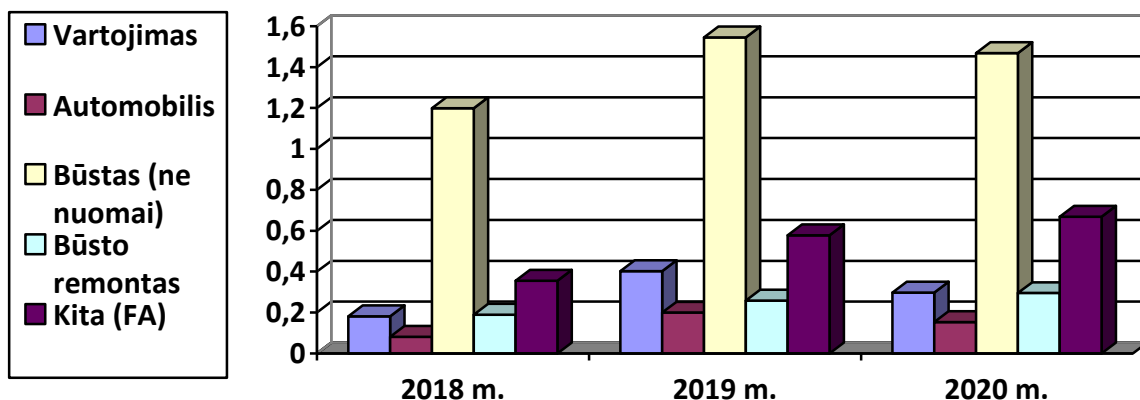
Milijonai, EUR



Analizuojant fizinių asmenų kreditų bendrą portfelį 2020 m. gruodžio 31d., didžiąją dalį sudaro kreditai būsto įsigijimui 1 mln. 468 tūkst. Eur (52 vnt.) t. y. beveik pusė visų fizinių asmenų kreditų portfelio (48,40 proc.). Kitą dalį fizinių asmenų kreditų sudaro kreditai: vartojimui 297 tūkst. Eur (68 vnt.), automobiliui 153 tūkst. Eur (19 vnt.), būsto remontui 295 tūkst. Eur (24 vnt.), žemės sklypui 106 tūkst. Eur (2 vnt.), kredito kortelių skola 5 tūkst. Eur (25 vnt.), fizinių asmenų smulkiam verslui 41 tūkst. Eur ir kitos paskirties (668 tūkst. Eur). Kitos paskirties kreditus sudaro fizinių asmenų kreditai refinansavimui ir fizinio asmens kreditas skirtas kelioms reikmėms.

Apačioje lentelėje matoma 2018, 2019, 2020 metų fizinių asmenų paskolų portfelio dinamika pagal paskirtį.

Milijonai, EUR

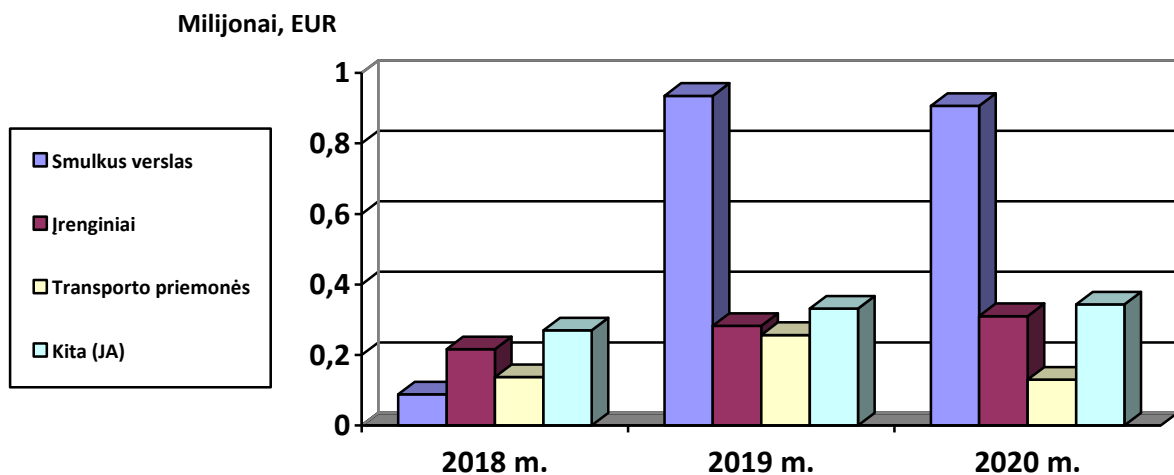


Analizuojant juridinių asmenų bendrą portfelį 2020 m. gruodžio 31d., kreditų didžiąją dalį net 907 tūkst. Eur sudaro kreditai smulkiam verslui iš viso 48 vnt. kreditų, 759 tūkst. Eur kreditų juridinių asmenų apyvartinėms lėšoms (iš kurių 606 tūkst. Eur pagal priemonę „Paskolos labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusiems verslams“), 310 tūkst. Eur įrangai (19 vnt.), 130 tūkst. Eur transporto priemonėms, 38 tūkst. Eur kredito linijos (6 vnt.). likę 343 tūkst. Eur pasiskirstę, pastatų ir žemės sklypų pirkimui, vystymui bei kt.

Siekiant palengvinti dėl COVID19 su finansiniai sunkumais susiduriančiam verslui 2020 m. gegužės mėn. startavo finansinė priemonė: „Paskolos labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusiems verslams“ pagal kurią paskolos nuo COVID-19 nukentėjusiems verslams buvo teikiamos iki 2020 m. liepos 31 d. Kredito unija pagal šią priemonę išdavė 14 kreditų, kai maksimali kredito suma vienam kredito gavėjui siekia iki 100 tūkst.

Verta atkreipti dėmesį, kad ARKU kredito unija aktyviai dirbo ir pagal priemonę „Verslumo skatinimo fondas 2014-2020, finansuojamas iš Europos socialinio fondo“ (VSF2). Unija per 2020 m. išdavė 20 lengvatinių kreditų pagal šią priemonę.

Lentelėje apačioje vaizduojama juridinių asmenų 2018-2020 metų kreditų pagal paskirtį dinamika.



Kredito unija fiziniams asmenims išdavė 6 kredito korteles MasterCard (maksimali galima kredito suma iki 6 tūkst. Eur) bei atidarė viena kredito linija. Bendras kredito kortelių turėtojų įsipareigojimas unijai 2020 m. gruodžio mėn. 31 dieną siekė 5 tūkst. Eur, o kredito linijų 38 tūkst. Eur.

Kredito unija skatina juridinius asmenis rinktis kredito produktą, taip apsibrėžiant stabilų mokėjimų grafiką.

279 kredito gavėjai priklausė: 180 standartinės rizikos grupei, 41 - galimos rizikos, 10 - padidintos rizikos, 11 – abejotinos ir 37 nuostolingos grupėms.

Per 2020 metus buvo nurašyta 12 fizinių asmenų kreditų už 69 tūkst. Eur. Visi kreditai vartojimo. Išieškojimas vykdomas teisiniu būdu, pateikiant vekselius apmokėjimui arba iš įkeisto turto. Pateikus skolininko pasirašytą vekselį išieškojimui buvo susigrąžintas 5 tūkst. Eur fizinio asmens kreditas. Vienas fizinis asmuo kelia bankroto bylą, negrąžinta kredito suma 6 tūkst. Eur. Nutraukti, tačiau nenurašyti į nuostolį trijų skolininkų kreditai. Bendras išieškojimo mastas 92 tūkst. Eur, teisiniam išieškojimui perduoti 8 skolininkai. Per 2020 m. nutrauktas vienas juridinio asmens kreditas. Skola išieškota pardavus nekilnojamąjį turtą.

Ankstesniais metais nurašytų ar nutrauktų kreditų vykdomas priverstinis išieškojimas arba skolininkai moka dalimis. Per 2020 m. kredito unija pradėjo bendradarbiauti su advokatų kontora todėl vykdomas spartesnis probleminių kreditų pateikimas išieškojimui.

Kredito unijoje pastebima padidinta finansinė rizika dėl vėluojančių paskolų. Kredito unijos paskolų portfelio rizika metų pabaigoje siekė 8,72 proc. Todėl kredito unija turėtų susitelkti ties kredito rizikos valdymo efektyvumo didinimu. Fizinių asmenų kredito rizika sudaro 5,58 proc., juridinių asmenų 3,14 proc.

Fizinių asmenų paskolų rizika pasiskirsčiusi taip: kreditai su įkeistu gyv. paskirties nekilnojamuoju turtu sudaro 3,18 proc. kreditų rizikos, kreditai su laidavimu, kito negyvenamosios paskirties turto, kilnojamo turto įkeitimu arba be užtikrinimo priemonės 2,40 proc. Juridinių asmenų kredito rizika pasiskirsčius didžiąją dalimi kreditams su LR garantija – 1,03 proc., kito negyvenamosios paskirties turto, kitos žemės, įrangos, komercinio transporto ar kito kilnojamo turto įkeitimu – 2,11 proc.

Kredito unijos siektina paskolų rizikos rodiklio riba daugiau nei 30 d. pradelstų paskolų santykis su paskolų portfeliu < 5 proc. Lyginant su 2019 metais rizika sumažėjo 4,97 proc. punktu (buvo 13,69 proc.).

Su probleminiais skolininkais nuolat dirbama, rezultatas patenkinamas, mokėjimai vykdomi dalinai, vykdomas priverstinis išieškojimas. 2020 m. gruodžio mėn. 31 d. kreditų gavėjų įsiskolinimas siekė beveik 115 tūkst. Eur. Iš jų: kredito dalis 82 tūkst. Eur, palūkanos 22 tūkst. Eur, 11 tūkst. Eur delspinigiai.

Pastebėtina, jog kredito unijos paskolų portfelis yra pilnai užtikrintas paskolų užtikrinimo priemonėmis, o tai leidžia tikėtis mažesnių kredito rizikos nuostolių ilgalaikėje perspektyvoje.

2020 m. gruodžio mėn. 31 d. paskolų užtikrinimui buvo pateiktos šios užtikrinimo priemonės žemiau nurodytomis bendromis vertėmis pagal grupę:

5 mln. 310 tūkst. Eur – gyvenamųjų patalpų įkeitimas;

2 mln. 554 tūkst. Eur – paskolos, užtikrintos fizinio ar juridinio asmens garantija arba laidavimu;

928 tūkst. Eur – Komercinis transportas, ŽŪ technika ir lengvieji automobiliai;

1 mln. 17 tūkst. Eur – Invegos garantija;

642 tūkst. Eur – kitos negyvenamos, administracinės patalpos, kitas nekilnojamas turtas;

1mln. 362 tūkst. Eur – prekių atsargų, mašinų ir įrengimų, kt. kilnojamo turto, kt. turto įkeitimas.

1 mln. 808 tūkst. Eur - žemės ūkio paskirties žemės, kitos žemės įkeitimas;

Per 2020 m. Kredito unija uždirbo 375 tūkst. Eur pajamų. Iš jų: palūkanų pajamų iš paskolų 281 tūkst. Eur bei 94 tūkst. kitos veiklos pajamų. Iš paskolų administravimo mokesčių uždirbta 70 tūkst. Eur. Delspinigių pajamos sudarė beveik 14 tūkst. Eur.

Paskolų komiteto pirmininkas
2020-03-03

Julija Stankutė